Ao 1828. N°. 27.

GEPRIVILI-GEERDE SURINAAMSCHE COURANT.

Voor DONDERDAG den 3e April.

PARAMARIBO.

GOUVERNEMENTS SECRETARIE.

den vierden April 1828.

De Heer S. H. van WEST, [illegible] heeft bij [illegible] voor die betrekking [illegible] handen van Zyne Excellentie den Heer Generaal Majoor en Gouverneur afgelegd.

De Secretaris van het Gouvernement, [illegible] heid van denzelven,

G. S. DE VEER,
fmte Kont.

BERIGT VAN INGEKOMEN SCHEPEN.

Het schip *Catharina Anna Helena*, Kapt. H. Bos van *Amsterdam*.

Het Schip *Maria*, Kapt. T. VAN [illegible] van *Rotterdam*.

Mengelingen.

Gedeelten uit het Staat- en Handelkundig Dagblad.

DE NEDERLANDEN.

November 1827.

Overdenkingen van den tegenwoordigen tijd.

[illegible] ergerlijker [illegible] dat men [illegible] hoort klagen [illegible] slechten tijd. — Dat de menschelijke aardsche schepselen, [illegible] schepsel is, heeft hy zich [illegible] schaft aan [illegible] veranderlijkheid van [illegible] is van [illegible] tot jaar [illegible] Van waar anderdaar dien eisch [illegible] dat [illegible] — dat men niet [illegible] is, dat men het gaarne anders, [illegible] zeggen, *beter* wilde hebben [illegible] [illegible] wisten de ouderen [illegible] [illegible] 1740 nog hebben [illegible] der die den [illegible] burg zag afbranden, hebben my beide ten minste dit wijs genoeg bekend, dat de menschen in hunnen tijd sterk klaagden over den slechten tijd; doch toegaven er dan gewoonlyk by, dat de menschen hadden toen ook goede redenen, het was toen [illegible] dan thans. Jongere lieden, en ik reken die van 72 niet meer hebbende dan van 40, klagen ook als mode, en even als die eerlijke en [illegible] maken wy dan ook vergelykingen tusschen het verledene en tegenwoordige, welke vergelykingen, al betreffen zy slechts het verschil tusschen een half dozyn jaren vroeger, en nu, toch altijd een bedenkelijk van den tegenwoordigen tijd uitvallen. Hoe komt dat toch? Worden de tijden inderdaad, naar mate dat de heele wereld ouder wordt, al gedurig slechter? Worden de menschen, naar mate zy beschaafder, verlichter en geleerder worden, van [illegible] boozen wy [illegible] dat de [illegible]

alle vroegere) meer geneigd tot klagen, aangezien zy door hunne meerdere kennis, al gedurig meer inzien, waar het hem zit en wat er aan haperd. Het behoort de beschaafdenheid tot de eigenschappen van den mensch, zoo dat hy, met voorbijzien van het goede, dat het tegenwoordige oplevert, steeds met verlangen terugblikt op het genotene. Zie daar eenige gewigtige vragen; zeer geschikt dunkt my, tot stof voor eene belangrijke gedachtenwisseling. Ik leef er geen greintje gouds opzoo, doch niettemin, elken letterkundige uit zyne kringen en zyden zyn dan de beantwoording derzelve te beproeven, wyl ik er my zelven waarlyk niet dan durf wagen; en schoon dit ook al dode, echter dit blad met zoo vele nieuwsheid niet zoo willen bewaren, want lieve Heinel! wie zou een blad opnemen, waarin verhandelingen te lezen stonden, alsof niet elk mensch zyn belangstellend of letterkundig hoofdstuk had, waar hy dien naar met en zin kan gaan hooren? Ik ben eene eenigzins zeer, zoo ver zal het nooit in myne onbeschiedenheid, hoop ik, met mijnen, dat ik u redenen opgeven, ik wil u slechts opmerkzaam maken op de gewigtige voordeelen van onze tyd, en laat al het overige berusten.

Zoo dan toch eens, gy klagers! Wanneer hebben wy ooit zoo gemakkelyk om spoedig rijk te worden, dan in onze dagen? Wanneer hadden wy minder uitgaven voor onze onderhoud nodig, dan thans? Wanneer was het gemakkelyker om van een domoor een hoog geleerd mensch te worden? Wanneer wend ons het reizen gemakkelyker gemaakt? Wanneer mogten wy ons zoo zeer verblyden in het heldere licht, dat ons gecostroyeerde gas opmaguis van alle straten verspreidt? Doch voor 't handwagen gedaag, zult gy zeggen, bewys ons slechts de eerste. Wa ja, de eerste, dat is ook al eene belangryke vraag, doch geenzins moeilyk te beantwoorden. Bedenk slechts, dat Mercurius zyn donderbus nog aan het hoofd gevestigd had, ging het ryk worden over het algemeen langzaam in zyn werk; slechts van lieverlede zag men zyne penningen tot dubbeltjes, dubbeltjes tot stuivers, stuivers tot guldens, en eindelyk guldens tot dukaten worden. Toen lang moest een met ledige zakken aangespoelde duitsche brocanteur, voor de wurmen, eer hy de *neven* kostgaten overkomen; dagen en nachten moesten er op het kantoor doorgebragt worden; half blind moest men zich schryven, en dubbelt werden de hoofden van de cyfertjes, die men op te tellen had.

Dit alles heeft nu geene plaats meer; want de middelen om ryk te worden zyn eenvoudiger en gemakkelyker: wy hebben, in de eerste plaats, eene lotery *zonder nieten!* Bedenk eens wat dat zeggen wil, eene lotery waarin men altyd eenen prys moet trekken! wie heeft daarvan ooit slechts kunnen droomen? Wie behoeft nu nog gelegen te zyn? Men speelt in de lotery, en trekt eenen prijs, zonder de minste moeite, zonder de minste bezorgdheid, wacht men slechts den tyd af, tot het nummer uit de bus komt, en laat dan gelt toetellen. En hoe veele kansen hebben wy nog niet, bovendien, om ryk te worden! Mynwerken, heerlykheden, dolpen, zeeroveryen, enz. enz., worden er gekocht; hoe gemakkelyk komt men, voor eenige weinige guldens aan de ryksten bezittingen in vergelegene landen, (zoo zegt een vriend van my, met *onze* tientjes in den zak, ons dapper uitlacht, doch ik bende het er voor, dat hy het niet weet) of ook in het vaderland zelf, en wordt dus ligt onbepaald gebieder over eene schoone landstreek. Wie zou zich in zulke heerlyke omstandigheden om negotie willen bekommeren? Wie zou hoofd er mede breken of Amsterdam eene landstad zal worden? of Mercurius aan de Schelde heen en weder wandelt, dan of hy aan den Amstel een paleis bewoont? Of wilt gy, uit aangeborene aard, volstrekt een koopman zyn, wel dan, de weg om rijk te worden,

is in die betrekking, nog niet gesloten? zorg maar, dat gij vooraf, wat veel crediet krijgt, en accordeen, ingevolge gebruik, daarna voor eenige percenten; of wel, neem eene plaats op de diligence naar Antwerpen of Gend, wat behoeft gij juist in Amsterdam te wonen? Voorts kunt gij ook, bijaldien gij u opgewekt gevoelt voor administrative verrigtingen, een fonds oprigten, daaraan is het publiek toch nu al gewoon, en dan heult gij, behalve dat gij er zelf van profiteert, nog de eer dat gy onbegrijpelijk nuttig zijt voor uwe natuurgenooten.

Intusschen zou ik het oprigten van begrafenis- weduwen- weezenfondsen en dergelijke reeds bestaande inrigtingen afraden; want dat is al te oud. Dat geeft niet veel moeite, maar men kan ook wel andere zinlagen, iets dat nog [illegible] een fonds tot algemeene bedeeling aan de middelbare volksklasse, dat is: aan zoodanige personen, die te trotsch, of voor als nog te rijk zijn, om gemanteerden te willen heeten, en tevens niet [illegible] van nog te kunnen teren van hetgeen grootvader en overgrootvader opgelegd hebben, toen Mercurius onze hoofdstad nog niet tot zijne stiefdochter verklaard had. Zulk een fonds, zou verbazend veel deelnemers vinden; want naar het gevoelen der meesten, wier magen in eenen gunstigen staat verkeeren, dan kunnen beurzen, moet de honger nog erger zijn dan hoog water. De inleg zou echter slechts gering moeten zijn, en per maag berekend worden, latende, enige goeden eter vrij, om voor twee of meer magen deel te nemen; terwijl men met betrekking tot kinderen, ook voor halve magen konde deel nemen. De oprigters van zoodanig fonds, souden bunne rekening vinden, vooreerst om dat anticipatie te laten [illegible], ten tweede, door aan elke steke, alle [illegible] te onthouden, aangezien [illegible] een probatum middel is, tot [illegible] der gezondheid; een derde; [illegible] de matigheid

menschen pasta en ten vierde, door de den leverantie van alle voedingsmiddelen, aan den minst vorderenden op te dragen; doch ik acht het onnoodig, verdere voordeelen op te noemen; geschikte ondernemers zullen die beter weten te berekenen dan ik, en welligt spoedig inzien, dat hy, die er het eerst by is, weldra eene aanzienlyke beurs zal maken.

Ziet gy nu wel ontevredene menschen, dat het thans geenzins ontbreekt aan middelen, ter verkryging van geld en goederen? Voeg hier nu bygelet weinige geld, dat wy noodig hebben in vergelyking van voorheen. Alles is immers goedkoop; treedt de magazynen (winkels bestaan er niet meer) maar eens binnen, een yzerlyk gezicht N°. berigt u, dat gy voor 25 centen eene el katoen, voor 35 eene el merinos, voor f 5.50 een shawl en zoo alles naar ratio, kunt krygen; zoo dat gy voor een dozyn guldens, schier uwe gansche familie kunt uitdossen; is dat, pott beleefd? en gy behoeft niet eens uwe schreden naar buiten te wenden; want wandelende magazynen brengen u alles voor de deur; bied maar eenige weigene centen, en de heerlyke aldaar engelsche en zwitersche artikelen worden u toegemeten, is dit ook geen voordeel van onzen tyd? Zie maar eens welk een prachtigen onmanierlyk grooten shawl Mevrouw N. om heeft. Nu, die heeft zeker haared wel een paar honderd guldens gekost. Och neen, zy kocht hem van een *marchand Français* aan de deur, voor twintig gulden, en gaf eenen ouden toe. Waarlyk, wie zich over zulke goedkoope tyden niet verheugt, is althans geen vriend des schoone sexe.

ADVERTISSEMENTEN.

[illegible] De Brieven-maalen, bestemd voor St. Eustatius en Curaçao [illegible] Zaturdag den VIIden April [illegible]

stip 10 uuren, des voormiddags geslo-ten worden.

De fungeerende Postmeester der Kolonie Suriname.

G. S. DE VEER.

N. L. BRAAM Eerste Exploiteur dezer Kolonie, zal op Vrydag den 4e. April 1828, ter Kastelenye van het Hof van *Civiele Justitie* publiek by Executie verkoopen:

Een derde gedeelte in het Huis en Erf staande en gelegen op de hoek van de *Plein* en de *Graave Straat* La. A. No. 2, toekomende A. A. DE BOER.

Meubelaire Goederen aankomende P. SCHMILOU.

Diverse gedrukte Boeken, aankomende S. M. FERNANDES.

Paramaribo den 28 Maart 1828.

Op Authorisatie van het Edele Kollegie der Kurateele der *Nieuwe West-Indische Onbeheerde Boedels* Curatoren aan Mejufer ANNA HENRIETTA BRANDON overgeeven het Huis en Erf gelegen aan de groote Rivier van *Combé* bekend onder Kl. A. No. 22 en 23 gevonden in den Boedel A. J. BAKHAUSEN.

Paramaribo den 3 April 1828.

R. VOLLENSTEDE,
Secretaris.

CURATOREN DER NIEUWE WEST-INDISCHE KURATEELE EN ONBEHEERDE BOEDELS KAMER VAN KOLONIE, zullen op Donderdag den 10 dezer, aanvangende ten vier uren ten Sterfhuize van wylen Mejufr. HENDRINA ELISABETH VIEIRA publiek verkoopen, Meubelaire Goederen enz.

Paramaribo den 3 April 1828.

J. DE HEYDER.
Gekommitteerde Curator Kleyn.

De Executeuren in den Boedel en nalatenschap van wylen den Wel Edele Heer A. VOGT, zullen op Dingslag den 8ste April aanstaande, des namiddags ten vier uren, door den Vendubouder M. A. SALOMONS doen verkoopen, de reeds aangekondigde 80 à 90 Slaven, aankomende den Boedel van wylen gemelden Heer A. VOGT. De verkoop zal geschieden in het Gebouw toebehoorende aan Mejufrouw M. M. SMIT gelegen aan de *Joode Breede Straat* alhier, alwaar de Slaven, te beginnen met den 6de dezer maand ter bezigtiging zyn zullen.

Die gene, die eene som van *Vier Duizend Gulden* of daarboven zullen besteden, kunnen des verkiezende de koopschat ('s Lands Regten en onkosten daaronder niet begrepen) voldoen in Wissels getrokken voor rekening dezer Plantasie op drie maanden na zigt, mits de Wissels door den Vendumeester goedgekeurd worden.

Paramaribo den 1e. April 1828.

G. A. VAN DER MEER c. s. q. q.

Op heden [illegible] van een dood Kind, Vrouwe CATHARINA SCHOTBORG, gedeelde Echtgenote [illegible].

Paramaribo den 31e Maart 1828.

Het Schip *de drie Gebroeders*, H. Roye, Voerende naar den 30e. April zyn Brieven en Passagiers ontfangt en de reis naar Amsterdam aanneemt.

De Ondergeteekenden zullen zich voortaan Teekenen J. B. STEFFENSZ en G. B. STEFFENSZ.

Paramaribo den 20 Maart 1828.

P. H. SNYDERS.
G. E. SNYDERS.

Te koop by den Ondergeteekende, lange en korte Palisade à f 1 & 15 St. Sur. Ct. per Bos.

P. A. ELIAZER.

Gedrukt ter Geprivilegeerde Gouvernements Drukkery van de Erven J. BRINK.